

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Félévre 6 kor — fl. Félévre 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl. Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felölös szerkesztő és lap tulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtek: *Modorvási-palota* földszint, az utószobában kint.

Diákzavargás Péterváron.

A pétervári és a moszkvai diákok mozgalmá olyan mérveket kezd már ölteni, hogy forradalmi színezetet ad a két nagy városnak. Olyan mind a kettő, mintha ellenséges város lenne, amit megszállva tart az orosz katonaság. Nagy kozákcsoportok száguldanak az utcákon erre-arra, talpon van a rendőrség, csendőrség s a rendfőntartására kivezényáltak egy csomó gyalogos katonát is.

Ezt pedig Oroszországban másképpen kell értelmezni, mint nálunk a legharciasabb időkben is. A mi katonai afférjeink udvarias bókölások ahhoz a brutális elbánáshoz hasonlítva, amivel az orosz fegyveres erőszakolja ki a rendet a zavargóktól. Minden áron csend, ez a feladat s a csatározásnak már hivatalosan bevallva is tömérdek sebesültje van. Mennyi lehet akkor az olyan elhallgattatott ember, akiről nem emlékszik meg a hivatalos kimutatás, amely tudvalevőleg sehol se olyan mester az eltussolásban, mint a fehér csár birodalmában.

A diákok — ez a fiatal és intelligens elem — tulságosan elvannak nyomva Oroszországban.

Minden törekvésük politikai vétség számba megy s az ítélkezés nem is szigorú, hanem rémséges. Példának okáért itt van a tizenöt akasztófa, amelyre tizenöt diákot szántak. Az a bűnük, hogy nem esküdtek föl a zászlóra, amit a büntetésből összesorozott ezred fölött lobogtat — egy csomó sóhajlás. Ilyenformán természetes, hogy napirenden vannak a diákzavargások. A mostani valósággal általános.

Hogy erősebbek legyenek a diákok, hozzájuk csatlakozott a munkások egyrésze is s munkás és tanuló karöltve járja a két legnagyobb város utcáit, hogy kifejezést adjon annak az iszonyú keserűségnek, amely csak növekszik minden kozák-attakra, nem-hogy csillapodnék.

Segítségére vannak a munkásoknak a női tanfolyamok hallgatói is. Ilyenformán bizonyítják be, hogy ők is igazi diákok. — Moszkvában valóságos utcai harc folyt le. Szergej nagyherceg palotája elé vonult a diákok és munkások tömege. Egy csomó ablakot betörték s talán szét szedték volna a palotát, ha a rendőrségnek segítségére nem érkeznek a kozákok. Azok aztán

beletiportak a tömegbe s mire végeztek a tüntetőkkel, egész csomó sebesült feküdt a közvezeten.

Most ideiglenesen csend van, de nem igen tart sokáig, mert a diákok hangulata még fenyegetőbb, mint a tüntetések kezdetén. Az utcákon erős katonai őrzékek tartják fenn a rendet. Már annyira, amennyire lehetséges, egyáltalában erőszakkal küzdeni egy általános nagy hangulattal szemben.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház mai ülése.

— Távirati tudósítás. —

A tisztelt Ház tanácskozó termében szavazásra történtek készülődések az üléstől lévén a mai napirendre kitűzve a közönségi kiadásokhoz való hozzájárulás arányának megállapítása végett kiküldendő országos bizottság képviselőházi tagjának a megválasztása.

A karzatokon ismét sok egyetemi hallgató jelent meg, akiket az a hír hozott el, hogy Rakovszky István interpellálni fog az egyetemi kereszt-affér dolgában.

De nem lett interpelláció.

Perczel Dezső elnök megnyitván az ülést, Nyegre László jegyző konstatálta, hogy interpelláció nincs bejegyezve az interpellációs könyvbe.

És így hát mindjárt szavazásra került a dolog a kvóta-küldöttség tagjainak választása tárgyában.

Egyszerű lelkek.

(Vége)

A virágárusnő, egy ragyás arzu anyóka, nevetett és így szólt hozzánk:

— Csak mulassanak, fiatalok, egyszer fiatal csak az ember!

És tovább menve, megegyeztünk, hogy félre rakjuk garasainkat, hogy néhány hónapig inkább nélkülözünk és aztán egy vasárnapon a gazdag emberek módjára nászutat csinálunk Dieppebe.

Szerencsétlenségére, míg Artur a takarékosággal, a jó példával haladt előre, én nem voltam képes erre az áldozatra. Nem mentem el utolsó zenész előtt a nélkül, hogy néhány souval meg ne jutalmaztam volna a nyújtott zenei élvezetért, a koldusokat sem foszthattam meg szokott alamizsnájuktól; a nyálánkságokról sem tudtam lemondani, melyek uton-utfélen cukorka, gyümölcs és sütemény alakjában oly ellen-

állhatatlanul kínálkoztak. És a midőn az elutazás nagy napja elérkezett — zsebem üresebb volt, mint valaha.

Elejtsük tehát a programot, vagy jobb időkre halasztjuk kirándulásunkat?

Ennek nem volt szabad megtörténni!

Este megcsináltuk a számadást és úgy találtuk, hogy Arturnak éppen elegendő pénze van, hogy a vasuti utazást és vendéglőbeli kiadásokat fedezze. Elhatároztuk tehát, hogy a reggeli vonatot nem fogjuk elmulasztani.

Ah, az a pompás vasárnap, derült kék egével, verőfényes napsugaraival, melyben az erdő fiatal levelei úgy ragyognak, mint a smaragd és a virágok úgy fehérlettek, mint a könnyű hópelyhek, a pacsirták, melyek minden oldalról a szerelem édes dalait zengették és a reggeli vendéglő árnyas lugasa alatt, honnan gyönyörű kilátás nyílt a méltóságosan hömpölygő folyóra.

Arthur közelebb húzta székét az

enyémhez és a mikor csak szerét tehetette, hirtelen átölelt és heves csókot nyomott az ajkamra. Összebadart mindenféle bolondságot, az én poharamból ivott. Álmodni véltem, a midőn a fülembe csicseregtek a szavakat:

— Imádlak édes kis feleségem!

De a midőn a reggeli vége felé közeledett, mindinkább alábbszált a bátorságom. És fejemet Arthur vállára támasztva, remegve, szégyenkezve, kínos zavarral sóhajtottam fel.

— Rosszat akarunk tenni... papa kiüzné a házból, ha valaha megtudná, hogy...

— Légy nyugodt, nem tud meg semmit...

— És igazán, kedvesem... én félek... én nem merek... inkább elmegyek...

Te nem szeretsz tehát?

— De szeretlek, szeretlek, szíveddel lélekkel... de mondd, nagyon haragudnál, ha most haza mennék?

Gróf Eszterházy Mihály jegyző olvasta a névsort és a képviselők a már előre elkészített lapokkal szavaztak le.

A szavazás eredményeképpen a küldöttség tagjai lettek a következők: gróf Andrássy Gyula, gróf Appony Albert, Falk Miksa, Horánszky Nándor, Láng Lajos, Matlekovics Sándor, Pulszky Ágost, Tisza Kálmán, Tomasics Miklós, ifjú gróf Zichy János. Ezzel az ülés véget is ért.

Rekviem Kossuth Lajosért.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, márcz. 20.

A Kossuth Lajos női kör az idén is megtartotta a rekviemet. Kora reggel kilenc óra felé gyülekeztek a gyászruhás hölgyek a Deák-téri evangélikus templomban balajti Szász Melania elnök és Szöllősy Mihály titkár vezetése mellett. Elhozták a kör hatalmas babérkoszoruját, a melynek remek színű szallagján ezt írják: *Mély kegyelettel — a Kossuth Lajos női kör.*

Megjötték a halott kormányzóinak egykor hős katonái: Szentimrey ezredes vezetése alatt harminzhárom diszrubás, fehér haju ősz honvéd csatlakozott a gyászolókhoz. Az ősz bajtársak az első padsorokban foglaltak helyet.

Czegléd város függetlenségi polgárai huszonöttagú küldöttséggel képviseltették magukat. Bába-Molnár Samu pártelnök vezette a küldöttséget, melyben öt fiatal leány is volt. A fekete leppel bevont oltár előtti padsorban a család ült.

Most felhangzott az orgona mélabus hangja, majd Horváth, a magybr evangélikus egyház első lelkésze az oltár előtt állva mondotta el erős hazaszeretettől duzzadó gyászbeszédét.

„Abban az emlékezetes sirban — kezdte beszédét — a melyet ma, márczius huszadikán a hazafiai és honleányi kegyelet és hála az ébredező tavasz első virágaival behint és megkoszoruz, Kossuth Lajos nemzeti létünk megújulásának legnagyobb bajnoka alussza örök álmait. Hét éve, hogy a nagy hontalan nemes lelkét idegen földön kilehelte — hét éve, hogy az ő porrézeit székfővárosunk s a magyar nemzet kegyelete visszahozta és elhantolta, hogy a ki annyit bujdosott, ismét honját lelje a hazában... Soha igazabban, soha őszintebben nem gyászolt a nemzet, mint annál a sirnál, mely Kossuth Lajost kebelére ölelte.”

Majd rátért a nagy idők, a nagy napok történetének megrajzolására. Elmondta, mily nagy tudott lenni Kossuth Lajos a

számkivetés szenvedéseinek idejében is és így fejezte be szavait:

De minek emlegetném én a nagy halott halhatatlan érdemeit. Hiszen mindnyájan ismerjük életét, tetteit, műveit, küzdelmeit, szenvedéseit — hiszen mindezek a legmaradandóbb emlékek, a magyar nép szívébe vannak, mélyen bevésvé. Többet mondok, annak a nagy történeti ténynek, hogy új életre ébredtünk és újra virul a hazánk, Kossuth működése, az ő vezérlete alatt alkotott 1848-iki törvény később szabadságharc hőseinek kiomlott vére képezi a megrendíthetetlen alapját...

Végül újból megcsendült az orgonaszó. Az első ütemek még nagy csendben hangzottak el, de mikor a Hymnus első ütemeit felismerték, az imént még gyászolók tüzes lelkesedéssel énekeltek: *Megbűnhötte már e nép — A multat s jóvendőt.*

A gyászistentisztelet után Kossuth Ferencz sorra kezét fogott a megjelent honvédekkel és megköszönte a női körnek is hazaszeretettük és kegyeletük eme megnyilatkozását.

A megjelentek a templomból párt csoportokban azután a Kerepesi-remetőbe vonultak ki Kossuth Lajos sírjához. A koszorut két honvéd vitte a menet elején.

A temetőben a kör alelnöke Katona Sándorné tette le a koszorut szépen átérzett gyászbeszéd kíséretében.

Az egyetemi ifjuság is elzarándokolt ma délelőtt Kossuth Lajos sírjához. — Beszédet kíséretében helyezték el a koszorukat a nagy halott sírján, amelyet akkor már több koszoru borított.

POLITIKAI HÍREK

Választási mozgalmak. Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye kunszentmártoni kerületében a szabadelvű párti Hajdu Józsefnek Kossuth-párti ellenjelöltje Rákosi Viktor lesz. — A Kossuth-párt egyáltalában, ahol csak teheti, szervezkedik. A husvétünnep alatt a párt a vidék számos körületeiben fog gyűlést tartani, melyekben meg fog állapodni a jelölések iránt.

Az összeférhetlenségi törvény. Beavatott képviselői körökben beszéltek, hogy Széll Kálmán igen hosszan tárgyalt gróf Tisza Istvánnal az összeférhetlenség dolgában és a hosszú konferenciának mindkét tárgyaló között teljesen kielégítő megegyezés lett a vége. A megegyezés tartalmáról értesült Szilágyi Dezső is, kit azonban, állí-

tólag nem elégitett ki az új fordulat. Képviselői körökben igen élénken vitatják meg most az összeférhetlenségi kérdésben legújabbán beállott ezt a fázist, mely minden valószínűség szerint a szabadelvű pártban az amugy is uralkodó ellentétet még élesebbé fogja tenni.

Rudolf királyfi leánya.

A német trónörökös házassága.

— Távirati tudósítás. —

Táviratban már közöltük, hogy a német trónörökös április második felében királyunk meghívására Bécsbe érkezik, ahol az uralkodó vendége lesz és tiszteletére fényes udvari ünnepeket fognak rendezni. Négy napig marad az osztrák fővárosban, ahova ő felsége müncheni látogatása alkalmával hívta meg a trónörökösöt.

Mint tudósítónk táviratban jelenti, nem csak udvariassági tény ez a látogatás. Az udvarhoz közel álló körökben azt beszélnek ugyanis, hogy a német trónörökös bécsi látogatása alkalmával meg fog ismerkedni egy főhercegnővel, akinek kezét is megkéri. — **A kiszemelt a legnagyobb valószínűség szerint Erzsébet főhercegnő, a megboldogult Rudolf trónörökös leánya.**

Az eljegyzésről szóló hír kapcsán azt tartják a német udvarban, hogy az eljegyzés elé nem fog akadályt gördíteni az, hogy a német trónörökös és Erzsébet főhercegnő nem egy vallásuk.

VIDÉK.

Felakasztotta magát. — Sándor György nagyváradi cipész jó munkás hírében állott, azonban különösen az utóbbi időben az ivásnak adta magát s ebből kifolyólag nagyfokú idegesség bántotta. — Tegnapelőtt este összeütközése volt az anyósával, amely után bement a lakásába. Tegnap reggel egy postaszolga kereste s mikor be akart hozzá menni, az ajtót csak nagyobb erővel tudta benyomni. Rémülve vette észre, hogy az ajtókilincsen függ ülő helyzetben Sándor György. Azonnal értesítették a rendőrséget, de mire levágták, már meg volt halva.

— Vége lenne a barátságunk köz-
tünk örökre.

— Csunya, gonosz ember!

És szemem könyekkel teltek meg.

Arthur engesztelni akart.

— Tudod mit, kis feleségem, igyunk egy kis pezsgőt, majd akkor több lesz a bátorságod.

— Jó, jó, — akkor talán bátrabb leszek.

— Pinczér, egy üveg pezsgőt, a javából!

A harmadik pohár után megjött a bátorság, annyira, hogy dalolni kezdtem, de oly furcsán daloltam, hogy Arthur nevetve kérdezte tőlem:

— Ki tanított erre a nótára, kicsikém?

— Te, édesem! válaszoltam neki incselkedve.

Arthur kívánságára a pinczér egy tálcán előhozta a számlát és távozott, időt engedve az utánszámításra.

— Szent Isten! suttozta Arthur elámulva — huszonnégy frank hetvenöt centim... hát lehetséges ez?

És számról-számrá utánszámította az ijesztő számlát.

— Tizenkét frankot számít a pezsgőért?

— Ugy ám, a legjavát kérted, mint valami hercegi!

— Itt marad az összes pénzem... nem marad csak annyi, hogy éppen hazautazhatunk.

— Istenem, mit csináljunk? — sópánkodtam nehéz fejjel.

Arthur fizetett és lehagoltan távoztunk a vendéglőből. Az erdő felé irányítottuk lépteinket s csakhamar sűrű lombsátor alatt találtuk magunkat. Karanfogva, ingadozó lépésekkel haladtunk beljebb és gyakran nagyokat botlottunk a sűrű barasztiban és a fák kiálló gyökereiben. A hőség bágyasztó volt, a mámorító illat még inkább elkábította a nélkül is kábult fejünket. A fák

forogni kezdtek körülöttem, halántékaim nyugtalanul vertek, képtelen voltam egy lépést tenni, megbotlottam és arcomat kezimbe rejtve, a földre terültem. A másik pillanatban mélyen aludtam.

Az ártatlanság álmát aludtuk mind a ketten.

Estére járt az idő, a midőn felébredtünk.

Csak éppen annyi időnk maradt, hogy nagy sietséggel idejekorán az állomásra érjünk. Minden további kellemetlenség nélkül értünk haza lakásunkra.

*

Liette Suzanges szünetet tartott, majd egyet nyujtózva hintaszékében, nagyot sohajtott és e szavakkal fejezte be elbeszélését.

— Ez volt, teljes őszinteséggel bevallva, első és utolsó szerelmi kalandom, amelyre ha rá gondolok, mintha most is érezném az erdő üde illatát és az első szerelmem boldogságát.

René Maizeroy.

Az apagyilkos az esküdtek előtt. Háromszor lőtt az apjába.

K. Varga Lajos bűnügyének tárgyalása iránt tegnap már rendkívüli érdeklődést tanúsított a közönség. A terem zsufolásig tömve volt, a folyosón is tömegesen várakozott a nép, hogy bejuthasson.

A tárgyalás este kilencz óráig elartott. A teremben rettenetes hőség volt és úgy a bírák, mint az esküdtek kimerültek. Az elnök el is halasztotta mára a tárgyalás folytatását.

A tegnapi tárgyalásról tudósításunk a következő:

A törvényszék első sorban a Fülöp Boreck-féle tartozás keletkezését tisztázta a tanuk szembesítése által. Fülöp módosította tegnap tett vallomását azzal hogy most már emlékszik, hogy a kölesön egy részét a házasság előtt adta kölesön és csak a második 100 frtot adta válására.

E.: K. Varga Lajos mér kérte az első 100 frtos kölesönt, és hová fordította az egész összeget?

— Válasra kértem. E.: nem emlékszik, hogy mit csinált olyan sok pénzzel?

— Bizony én nem emlékszem Horváth ügyész. Fülöp Boreck meghittetését mellőzni kérem, mert vallomása ingadozó és aggályos.

E. Tekintettel arra, hogy Fülöp Boreck vallomásában olyat, mely már most valótlannak bizonyult volna, nem fedezett fel a törvényszék, Fülöp Boreck megeskütését elrendelem.

Ügyész. Ezen határozat miatt semmi ségi panaszt jelentek be.

A betörő mint tanu.

A törvényszék kihallgatta mint tanut a védő kívánságára Szombati Istvánt a hirhezt kerti betörők egyikét.

E. Ön itt a törvényszék fogházában vizsgálati fogoly volt?

— Igen.

E. Találkozott itt ezzel a K. Varga Lajossal?

— Igen, együvé tettek bennünket.

E. Beszéltek önnek valamit Varga arról, hogy miért van elzárva?

— Első kérdésem az volt mikor együvé kerültünk, hogy mit követett el? Miért vagy itt?

E. Mit felelt ő erre.

— Azt mondta, éppen csak semmiért, azért ismertem be, hogy megöltem az apámat, mert a csendőrkök azzal fenyegettek, hogy az anyámat fogják be, ha nem vallok.

E. Hogy viselte ez magát a fogházban?

— Jókedvű volt, mindig azt mondta, nem volna ilyen jó kedvem ha ártatlan nem volnék.

E. K. Varga Lajos igaz az, hogy Szombatinak azt mondta, hogy az anyja miatt ismerte be?

— Nem igaz tekintetes törvényszék ezt Szombati találta ki.

E. Hát mi érdeke volna neki ilyet mondani?

Haragszik rám, mert mikor együtt voltunk a vizsgálati fogságban.

Besenyei őrmester urnak elmondtam, hogy ő nekem azt ajánlotta, ha kiszabadulunk együtt menjünk lopni.

E.: Igaz ez Szombati István?

— Egy szó sem igaz belőle.

E.: Mit szól erre Varga?

— Tessék megkérdezni Besenyei őrmester urtól. Az megmondja, hogy e miatt nem is akartam vele tovább együtt lakni.

— Lehet, hogy mondta az őrmester urnak, de én nem mondtam neki.

A törvényszék Szombati István meghittetését Dr. Horváth ügyész indítványára mellőzi, mert rovott multu.

Győrössi Lajos korcsmáros.

E.: Mikor kezdett vádlott gyakrabban korcsmázni?

— Mikor elvált a feleségétől.

E.: Akkor is volt szó arról, hogy a sógor asszonyát elveszi?

— A válás után mondta, hogy csak a sógorasszonyom lesz az ő felesége.

E.: A gyilkosság estéjén K. Varga Lajos az ön korcsmájában kereste az éjjeli őrt, mit mondott akkor?

— Azzal állított be, hogy meglőtték az apámat és meghalt. Kérdeztem kik lőtték meg? azt felelte: rablók lehettek, de elszaladtak.

E. Nem kérdezte, hogy honnan tudja, hogy meghalt az apja?

— Azt nem kérdeztem.

E.: Mikor az öreg Varga nagy beteg volt, hogy viselték magukat a Varga fiuk, szomorkodtak?

— Nem szomorkodtak, vigak voltak, különösen Lajos, nem bánta, ha meghal az apja.

Az elnök megkérdezte a vádlottat:

E.: Igaz, hogy maga vidám volt, mikor az apja halála volt?

— Nem voltam vidám, de nem is voltam nagyon szomorú.

E.: Járt az ön korcsmájában az öreg Varga?

— Néha eljött hozzám.

E.: Részeges ember volt?

— Inni ivott, de részeg nem volt soha, mert még ha három nap mulatott, akkor is tudott magáról.

E.: Lajos is járt magához?

— Igen.

E.: Van tudomása arról, hogy el akarta venni a maga sógorasszonyát?

— Igen, de az atyja nem engedte, mert szegény leány volt.

E.: Igaz az Varga, hogy örült, hogy az apja meg fog halni?

— Miért örültem volna, mikor olyan jó volt hozzám, hogy házat vett nekem és földet, jószágot ígért.

E.: Dr. Kálmánchelyi ügyvéd nrat már egyszer figyelmeztettem, hogy a kérdés és feleletek között vádlottat tanítani nem lehet, kérem tehát, hogy ettől tartózkodjék, ne sugjon.

A megszökött jegyző.

Védő: Tekintetes esküdtbiróság! A jegyző urtól kívánok némi felvilágosítást kérni. Jegyző ur ugyebár egy segédjegyző néhány hét mulva a Varga János meggyilkoltatása után ingóságainak hátrahagyásával megszökött?

— Csak hónapok mulva.

Védő: Miért szökött az el?

— Akkor nem tudtam, később a rendőri közlönyben betöréses rablás miatt körzés jelent meg ellene.

Védő: Fegyverek voltak a község-házán?

— Igen.

Védő: Rendelkezésre állottak ezek a segédjegyzőnek?

— Nem, — ezek csak az éjjeli öröknek adtak ki.

Védő: Nem gyanakodott jegyző ur, hogy ez követte el a Varga-féle gyilkosságot és azért szökött meg?

— Eszem ágában sem volt!

Ez nem az igazi revolver?

E.: Szeleczky őrmester ur, ön délelőtt jelentkezett nálam, hogy vallomását kiakarja egészíteni.

— A fegyverre vonatkozólag szeretném megmagyarázni vallomásomat.

E.: Tessék őrmester ur!

— Ugy tetszett értelmezni, mintha én azt mondtam volna, hogy a mult tárgyalás óta a revolver ki lett cserélve.

E.: Nem ezt gondolta?

— Nem kérem. Én a mult tárgyaláson nem figyeltem jól meg, akkor is ez a revolver lehetett itt, hanem ez nem az általam lepecsételt revolver, mert én mindig baloldalra teszem a pecsétet és ezen a jobb oldalon van.

E.: Nézze meg jól őrmester ur, nem ez az igazi revolver?

— Ez nem az kérem. Most már biztosan emlékszem, mert az rozsdás volt, ez pedig teljesen új.

Az orvosszakértők véleménye.

Dr. Mustó és dr. Szabó bonczoló orvosokat hallgatta ki ezután a törvényszék. Szerintük a K. Varga János halálát elvézés okozta. Hat lövéssel ölte meg a gyilkos, de ezek közül egy lövés is volt olyan, a mely azonnali halált idézett elő.

Dr. Izsó törvényszéki orvos és dr. Sár-vary Gyula fogházorvos a vádlott elméleti állapotáról, megfigyeléséről részletes előterjesztést tettek. Tizenkét izben figyelték meg s konstatálták, hogy épp elméjü, akaratának szabad elhatározásával bir.

A fegyver szakértők.

Fellette jelentőségteljes volt a fegyver szakértők véleménye. Hármán adtak teljesen egybehangzó véleményt.

Elmondták, hogy a meggyilkoltban talált golyók mindegyike 12 milliméteres és azokat nem lehetett kilőni a bűnjelként beszolgáltatott 9 milliméteres revolverből. Megvizsgálták a bűnjel revolvert is és konstatálták, hogy az vadonat új s csupán négy lövés történt belőle.

Dr. Horváth ügyész felvilágosította a szakértőket, hogy a bűnjel revolver téli időben négy napig feküdt az árokban s azután megkérdezte őket, lehetséges-e, hogy a téli idő nedvessége nyomot ne hagyjon a revolveren?

— Ez a revolver tiszta új — mondták a szakértők, — niklirozott. De ha négy napig feküdt nedves árokban, lehetetlen, hogy legalább foltot ne kapott volna.

Elnök a vádlotthoz: Micsoda revolverből lőtték hát meg a maga édes apját?

— Nem tudom. Mondtam már, hogy nem tudok róla semmit.

Az elnök felolvastatja a vaskereskedő vallomását, akitől valószínűleg a revolver való.

E.: Hallotta? — szölt a vádlotthoz. Akkornap két revolvert vettem. Egy 12 és egy 9 milliméteres.

— Én nem tudok róla semmit. Tiszta szívem, igaz lelkiismeretem szerint mondom, hogy nem bántam soha revolverrel.

E.: Csak akkor az egyszer.

— Akkor sem.

Sorra mutatja fel az elnök a bűnjelket. A vádlott pedig gyorsan szólal meg:

— Nem ismerek semmit se!

A bizonyító eljárást d. u. négy órára fejezték be s azután az esküdtekhez intézendő főkérdés megállapítása következett. A főkérdés a következő:

Bűnös-e K. Varga Lajos abban, hogy 1900. év febr. 21-én este H. Bagoson, K. Varga János udvarán K. Varga Jánost előre megfontolt ölési szándékkal, több revolverlövessel megölte?

A vádbeszéd.

Ezután mondta el dr. Horváth István nagyszabásu, minden oldalon rendkívüli figyelemmel hallgatott vádbeszédét.

Meghatva állok itt e helyen — úgy mond — mert tudatával bírok annak, hogy főbenjáró büncselekmény miatt kell vádat emelnem. Majd a legapróbb részletekre kiterjedő gondossággal bonczolgatja a bűnesetet, a vádlott első beösméréseit. Akkor a vádlott logikai sorrend szerint elmonda

a törtéteket, úgy, hogy azok hajszálnyi pontossággal, mindenben megfeleltek a tényállásnak. Lehetséges lenne ez, ha nem maga a vádlott volna a bűnös?

Én — ugymond — a vádlott képtelen védekezését nem vagyok hajlandó elfogadni. Ha ezen védekezést elfogadjuk, akkor a bíróságokkal szemben elenyészik a bizalom és szabadon követhetik el a legnagyobb bűnöket.

A tényállás az, tekintetes esküdt-bíróság, hogy K. Varga Lajos szégyelte barátai előtt, hogy őt, a felnőtt fiut kordában tartja az apja. Ehatározta hát és véghez vitte a szörnyű tettet.

Ha valamivel elfogadhatóan indokolni tudná, tett vallomásainak valótlanságát, én volnék az első, aki sikra szállnék védelmére, hogy ártatlan ember ne bűnhődjék. Ő itt ugy igyekszik magát feltüntetni, mint nagyon félénk, bárgyu ember. Tekintetes esküdtbíróság! Aki késhez kapkod és azzal fenyegetőzik, hogy majd piros pünkösdi napját csinál — mint azt a vádlott tette — az nem lehet olyan félénk. Elment az apja holtteste mellett anélkül, hogy ránézett volna, érdemesnek tartotta volna megőzni él-e, vagy meghal. Így egy fiu, aki nem elvetemült bűnös, nem viselkedik.

Itt megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság esete forog fenn, melyre a büntető törvénykönyv halál büntetését szab. A jelen bűnesetnél pedig első vallomásában maga a vádlott beismerte, hogy hónapokkal előbb megfogamzott benne az a szándék, hogy meggyilkolja az édes apját.

Hogy a revolver golyók nem pászolnak: rejtély. De ha egy kicsit gondolkozunk, hogy miért vette kölcsön vádlott a 200 forint Fülöp Borechtól és hová fordította? Elképzelhetjük, hogy vehetett két forgó pisztolyt a talán módjában is volt kicserélni. Senkit sem akarok gyanúsítani, de a vádlott tagadása ott kezdődött, mikor ügyvédjével először beszélt. K. Varga Lajos bűnös. Az én tiszta meggyőződése az.

A védő-beszéd.

Dr. Kálmánchelyi József védő három órára terjedő beszédét azzal kezdte meg: Megvallom, a tárgyalás befejezte után azt vártam a közvédlő urtól, hogy a vádat el fogja ejteni. Majd a vád alaptalanságát bizonyította, kiterjeszkedett minden részletre. Mikor védőbeszédét azzal fejezte be, hogy nem egy bűnös ember, hanem egy ártatlan ember áll itt az esküdt bíróság előtt, K. Varga L. keservesen sirni kezdett.

A tárgyalást este fél kilenczkor fel-függesztette az elnök. Holnap reggel kilenc órakor dr. Horváth István válaszol a védő beszédre. Az ítéletet előreláthatólag csak holnap délután hirdetik ki.

SZÍNHÁZ.

A koldus és királyfi.

— Premiére. —

Tegnap este Sziklay Kornélnak a Magyar Színház tagjának három felvonásos operettje a „Koldus és királyfi“ került bemutatásra színpadunkon kis közönség jelenlétében. Az operette szövege Mark Twain hason című hírneves művéből van merítve: A királyfi megunja a kényelmes életet, szabadság után vágyik s e célból felesérelt öltönyt egy koldusfiuval. Később azonban belátja a „szabad-élet“ árnyoldalát is és visszatér palotájába anélkül, hogy egy tisztességes kalandon át ment volna. Kisül végül, hogy a koldusfiu, kivel ruhát cserélt szintén fejedelmi sarj. Ez a rövid mese, melyből igen ügyes operettet lehetett — volna készíteni.

Igaz, hogy operettől nem sokat vár az ember. De azt mégis csak megköveteli, hogy akármilyen egyszerű is a darab meseje, kompozíciója tiszta, világos legyen s maga irodalmi színvonalon álljon. Ezt pedig a legtöbb jóakarattal sem lehet elmondani a tegnapi premierről. Egy esomé elkopta tott rossz vicz még nem operett, pláne, ha hozzá a zenének sincs számottevő értéke. Egyetlen bájos nótá van az operettben, a többi merő reminiscencia.

A darab maga tehát efemer értékű, hosszú életet a legjobb akarattal sem jósolhatunk neki.

A legdrágább vidéki társulatok.

A vidéken most 27 társulat működik. A legnagyobb társulat 61 működő tagból áll, a legkisebb 14 tagból. A fizetések nagyságát a nyugdíjszázalékok arányából lehet kiszámítani. E szerint legdrágább társulata ez időszert Nagyváradnak van. A tíz legdrágább társulat sorrendje a következő: 1. Nagyvárad (Somogyi Károly). 2. Szeged (Krecsányi Ignác). 3. Kolozsvár (Nagy Bölöny József). 4. Kassa (Szendrey Mihály). 5. Debreczen (Komjáthy János). 6. Temesvár (Makó Lajos). 7. Arad (Leszkey András). 8. Pécs (Tiszainé). 9. Pozsony (Relle Iván). 10. Szabadka (Posti J. Lajos).

A helikoni ünnep. Ez a czime Prém József pályanyertes költői vigjátékának, melyet a Tudományos Akadémia a Teleki-díjjal jutalmazott. A rimet versekben írt mű Malvina mult századi híres költőné s az ifju gróf Fesztich László szerelmét mutatja be, de egyuttal az akkori nemzeti nagy felbuzdulást s a germanizáló törekvések leküzdését festi. Szerepelnek a műben Berzsenyi Dániel, Kisfaludy Sándor és más költők is. Így a helikoni ünnep a jövő színházi évad egyik érdekessége lesz.

ÚJDONSÁGOK.

Mindazoknak az új előfizetőknek, akik már most és legalább egy negyedévre előfizetnek lapunkra, április hó elsejéig ingyen küldjük a Debreczeni Újságot.

* Fényes felolvasó estély a kaszinóban. Hirt adtunk arról, hogy a kaszinó fényes felolvasó estély rendezésére készül. A rendezés ügyében lelkesen buzgólkodik a kiküldött bizottság, amelynek dr. Tüdös János elnöklete alatt tagjai: dr. Kérészi Zoltán, Lovász János, Pákozdy Sándor, Miskolczi Lajos és Csóka Sámuel jegyző. — Ugy volt, hogy a felolvasó estélyt márczius 31-én tartják meg, mivel azonban ugyanazon napra más hangverseny estély esik, a bizottság úgy intézkedett, hogy a felolvasó estélyt április elején tartásuk meg. A bizottság lelkesen buzgólkodik, hogy gazdag programot állítson össze. A szereplők felkérése most van folyamatban.

* A városi irnokok kérelme.

Debreczen város kinevezett irnokai tegnap hosszabb terjedelmű beadványt intéztek a városi tanácshoz, amelyben lakbérpótlékokat kérnek. Beadványukban Debreczen drágasági viszonyait eseteleik s hangsúlyozzák, hogy megszorított viszonyok között is alig tudnak kijönni a fizetésükkel. A városi irnokok fejenként és évenként 100–100 korona fizetésjavítást kérnek. Kérelmük lehet, hogy már a márcziusi közgyűlésen elintézés alá kerül.

* A zenekedvelők köre elhatározta, hogy legközelebbi hangversenyét márczius 31-én fogja megtartani. A hangverseny különösen gazdag és élvezeteseznek ígérkező programját most állítja össze a rendező.

* Csőd. A debreczeni kir. törvényszék ifj. Kovács Sándor debreczeni férfi és női divatkereskedőnek bárhol található ingó és ingatlan javaira a csődöt megnyitotta. Csődbiztos dr. Vass Antal törvényszéki bíró, tömeggondnok dr. Berger Andor, helyettese Kálmánchelyi Mór. A hitelezők igényeiket május 18-áig, mint a követelések bejelentésére kitűzött határidőig jelenthetik be. A csődválasztmány megalakítása május hó 31-én történik meg.

* Öngyilkossági kísérlet a törvényszéki fogházban.

Pár nappal ezelőtt hoztunk arról a rablótámadásról terjedelmes tudósítást, amelyet aláarcos rablók a sárándi állomásfőnök ellen követtek el. Az erőlyesen folytatott vizsgálat során kiderült, hogy a rablótámadást Rostás Ferencz és társai követték el. Ezt a híres kóbor cigányt bandája tagjaival együtt elfogták s behozták a debreczeni királyi törvényszék fogházába. Azóta Rostás Ferencz a rablófőnök napról-napra jobban busult a fogház czellájában. A szabad élethez, örökös vándorláshoz szokott ember, akinek különben nagyon sok bűn terheli a lelkét, nem tudott beletörődni a fogságába s tegnap öngyilkossági kísérletet követett el. A czellájában lévő törülközőt összecevaratta s arra felakasztotta magát. Tettét azonban csakhamar észrevették s bár már haláltusáját vívta; azzal, hogy gyorsan levágták, megmentették az életnek. Délutánra a rablófőnök egészen jobban lett s mert mindenáron a halálba vágyott, neki szaladt vaságyának és abba verte a fejét. Rostást azonban folyton figyelték s ezt az öngyilkossági kísérletét is észrevették. Természetesen berontottak hozzá, megfogták s mindjárt utána kényszerzubbonyba tették. Czellájából kivitték a vaságyat s szigorított büntetéssel most ott fekszik kényszerzubbonyban a földön a vakmerő rablófőnök.

* Az italmérők figyelmebe. A kereskedelemügyi miniszter nemrégiben rendeletet adott ki az italmérőkre vonatkozólag, melyet egy ma leérkezett leiratával a következőleg módosított: „Az az italmérő, ki ételek s élelmiszerek kiszolgáltatásával, illetve eladásával e rendelet életbe lépte után kíván foglalkozni, ez üzletét csak az ipartörvény 4-ik, illetve a 10-ik § ban előírt feltétel teljesítése, vagyis az iparigazolvány, vagy a vendéglői iparendély megszerzése után kezdheti meg, míg az italmérő korcsmáros, bor, sör és pálinkamérő, ki ételek és élelmiszerek eladásával illetve kiszolgáltatásával e rendelet életbe léptekor is foglalkozik, ez üzletét tovább is folytathatja ugyan, amennyiben azonban élelmiszerekkel való kereskedése, vagy ételeknek vendéglőszerűleg kiszolgáltatására ipari igazolványa, illetve vendéglői iparendélye nincs, e rendelet életbe lépésétől számított 3 hó alatt az iparigazolványért az illetékes elsőfoku iparhatósághoz folyamodni tartozik“. A miniszteri rendelet igen helyesen oldja meg a függő kérdést.

* Rendelet a rezervistákról. A hadügyminiszter elrendelte, hogy a hadkiegészítőkerületektől távol tartózkodó tartalékosokat helyezték át azon csapatokhoz, amelynek területén laknak. Távoltartózkodónak tekintik azokat, akik legalább két év óta a hadkiegészítő területen kívül laknak. — Az idén december 31-én hajtják végre ezt az áthelyezési rendeletet, azontul pedig minden év október hó első napján. Mindenestre nagy örömből ez sok tartalékosra és póttartalékosra, akiknek a fegyvergyakorlat kedvéért mértföldekre kellett elutazniok hosszátartozóik köréből.

* Eljegyzés. Mamuzich József, ny. cs. k. hadnagy, az Alföldi takarékpénztár tisztviselője eljegyezte özv. Szathmáry Józsefné kedves leányát: Erzsikét.

* Nem lesz orfeum Debreczenben. Angelotti Vilmos, a debreczeni közönség előtt megkedvelt orfeumigazgató többé nem klavirozik a Bika szálloda udvarán. Az orfeum társaságok előadásainak lefűjt a főkapitány, aki már hetek óta egyre másra utasítja vissza az élelmes orfeumigazgatókat, akik már most kezdik megtenni a lépéseket, hogy Debreczenben előadások tartására engedélyt eszközöljenek ki. Legutóbb Mezey orfeumigazgató kért engedélyt, de ő is csak azzal a határozott végzéssel távozott, hogy Debreczenben orfeum társaság többé nem kap engedélyt. E helyütt azonban Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány három czirkusz igazgatónak adott engedélyt előadások tartására s a negyediknek pedig kilátásba helyezte az engedélyt. A színi évad után két héttel *Eckele* Ede czirkuszigazgató jön Debreczenbe és harmincnapon át tart előadásokat. Eltávazása után *Koschke* Henrik nagy czirkusz társasága jön, amely két hónapig marad városunkban. Az orfeumokért tehát megkapja kárpótlását a szórakozásra éhes publikum.

* Jó tettért jót ne várj. Szöllőssi Sára a kórházban ismerkedett meg Györfi Józsefnével, ahol egy kórteremben feküdtek. Barátságuk szorosabbá vált s mikor együtt elhagyták a kórházat, Szöllőssi Sára magához hívta Györfinét, hogy míg munkát kap, lakják nála. Györfinét elfogadta új barátnéja meghívását s hozzá ment lakni. Hanem a sok szivecséget rut hálátlansággal fizetett, mert tegnap összeszedve a lakáson lévő összes ruhaneműt, azzal nyomtalanul eltűnt. Szöllőssi Sára panaszára a rendőrség keresi a tolvaj asszonyt.

* Veszett kutyák és macskák Debreczenben. A rendőrfőkapitányság a következő figyelmeztetést teszi lapunk utján közzé: Városunk területén utóbbi időben a veszedelem marási esetek oly nagy számmal fordultak elő, hogy nem csak záriatot kellett elrendelni, de egyes helyeken, városrészekben az összes kutyák és macskák kiirtását volt szükséges toganatosítani. Miután pedig ezen veszedelmes járvány még most sem szűnt meg s e hó 15-én is Széchényi utca 6 sz. alatt egy veszettnek konstátált macska egy leányt mart meg: felhívom különösen a Széchényi, Simonffi, Révész utcái lakosokat, hogy tekintve saját érdeküket, az

ott naponként megjelenő gyepmester alkalmazottjainak azon kutyáikat és macskáikat, melyeken a legcsekélyebb gyanus tünet észlelhető, önként adják át kiirtás végett, az értékesebb s egészséges állatokat pedig legalább 14 napig tartásuk kötvé, hogy azok megfigyelése eszközölhető legyen, hogy esetleg bárkit se veszélyeztessenek. Ily módon a közönség jóakarásával volna lehetséges csak is a hatóságnak ezen veszedelmes járványt elfojtani. Debreczen szab. kir. város rendőr-főkapitánysága.

A sámsoni Kossuth-kör márczius 15-én tartott mulatságán felülfizettek: Dr. Megyeri Pál 2 korona, Péter Pál 3 korona, Balogh Kázmér 10 korona, Varga Gábor és H. Sándor Imre 1—1 koronát.

* Meglopott vidéki kereskedő. Grünvald Mór derecskei kereskedő szekeren jött Debreczenbe, hogy bevásárlásokat eszközöljön. Tegnap délután különféle árukkal megrakott szekerével megállott a Degenfeldtér egyik üzlete előtt, ahol szekerét felügyele nélkül hagyva, bement az üzletbe. Alig volt bent néhány percig, valaki a szekeréről egy dohány és szivar csomagokkal megrakott zsákot leemelt s nyomtalanul tovább állott vele. Az ismeretlen tettes nyomát bottal üti a rendőrség.

* Kossuth halálának évfordulóján a főiskolai önképzőtársulat nagy közönség előtt tartott gyászünnepélyt. A program minden száma méltó volt az ünnepélyhez s az énekkaron kívül az ünnepelő ifjuság sorából közreműködőknek: Nánássy Lajos, Takács Endre, Pirkler Ernő, Nagy Lajos és Baja Mihálynak ez elismerés tapsaival adózott. Az ünnepély mély hatást tett a jelenvoltakra.

* Lopás a piacon. Tegnap délelőtt a főtéren, a legélénkebb forgalmu helyen, éppen a főtérszéde előtt állott Weisz Adolf mipepécsi kereskedő szekere, melyről száz korona értékű különféle fűszert loptak le a vakmerő tolvajok és eltűntek. A vakmerő tolvajokat eddig eredmény nélkül keresi a rendőrség.

* Zenehangverseny. Kiss Béla teljes zenekara ma az „Elite” kávéházban classikus programmal hangversenyt rendez. Színház után kitűnő hideg ételek.

* Vérengző osavargó. Tardi Gábor csavargó, kit már a rendőrség több ízben kitiltott a város területéről, ismét összeütközésbe jött a büntető paragrafusokkal. Tegnap ugyanis meg lehetős ittas állapotban összeveszett szállásadóujával, Tóth Lajosnéval. A szóváltás közben Tardi kést rántott elő s azzal a hatvannégy éves asszonyt több helyen súlyosan megsebesítette. A vér láttára kissé kijózanodott és megakart ugrani, de lefűlelték s átadták a rendőrségnek, ahol most fogva tartják.

* Általánosan elismerik úgy nálunk, mint külföldön, hogy a Mauthner-féle gazdasági és kerti magvak gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak. Különösen impregnált csillagjegyű répamagjai ritkítják párjukat és össze nem tévesztendőek más utánzótt hasonló védjegyű, de nem impregnált répamagokkal. A Mauthner-féle magok tehát felülmúlhatatlanok és gazdáink csak helyesen cselekszenek, ha magszükségletüket mindig Mauthner-féle magokkal fedezik.

* Megjelent a Frank Rezső férfi-, fiu és gyermekruha nagy áruházának képes árjegyzéke. Az árjegyzékből kitűnik, hogy férfi-, fiu- és gyermeköltönyök és felöltők kitűnő szövetekből a legújabb divat szerint, bámulatos olcsó áron szerezhetők be. Mérték szerint 48 óra alatt bármilyen öltöny elkészül. Árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve megküldi.

Merénylet egy tábornok ellen.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, márczius 20.

Jablánczi Sándor tábornok, a m. kir. csendőrség főfelügyelője csaknem áldozatul esett ma délelőtt egy merényletnek, melyet egy állásától elmozdított volt csendőr tiszt akart ellene bosszúból elkövetni. Csupán két polgár lélekjelenlétének köszönhető, hogy a gyilkos terv meghiúsult.

Jablánczy tábornok ma délelőtt egy órakor Budáról épen a lánchidon jött keresztül, mikor hirtelen a pesti hídfőnél egy körülbelül 45 éves polgári ruhába öltözött férfi állt eléje levéllel kezében s azt a tábornok felé nyújtotta e szavakkal:

— Tessék elolvasni!

A tábornok átvette a levelet, megnézte s aztán olvasatlanul visszaakarta adni az ismeretlennek, aki azonban hirtelen revolvért rántott elő zsebéből s annak csövét a tábornok mellének szegezte.

Jablánczy kardját kirántva hátralepelt s ugyan e pillanatban Kramcsik Lajos zálogházi szolga és Goldberger Armin, kik véletlenül éppen ott haladtak el, megragadták a merénylőt s mielőtt lehetett volna, kicsavarták kezéből a revolvért.

Az ártalmatlanná tett merénylőt azonnal átadták a rendőrségnek s a vallatásnál kiderült, hogy az illető Gáll János csikmezei születésű volt csendőrségi számvevőfőhadnagy, akit annak idején megfosztottak rangjától.

Gáll bevallotta, hogy a tábornokot megakarta ölni, mivel neki tulajdonítja állásának elvesztését, melytől — szerinte — méltatlanul fosztották meg. Ezt tartalmazta a levél is, a mit a tábornoknak a lánchidon átadott.

Jablánczy tábornokot szerencsés megmenekülése alkalmából nagyon sokan keresték fel szerencsekívánataikkal. Ezek előtt kijelentette Jablánczy, hogy a merénylőnek becsületbeli ügye volt, amelyben a honvédelmi miniszter döntött véglegesen. Ő Gállt nem is ismerte. Az alatt akarta lelőni, amíg a levelet elolvassa.

TÁVIRATOK.

Az egyetemi kereszt-kérdés.

Budapest, márczius 20. Az egyetem környékén teljes csend honol. A kapura újabb hirdetést ragasztottak ki, a mely szerint az előadások egyelőre szünetelnek. A keresztény ifjak pártja az éjjel tartott

gyűlésén elhatározta, hogy a memorandumát száztizenegy tagu végrehajtó bizottsága fogja aláírni. A memorandum átadására pedig sorshuzás útján három tagu deputációt küldenek ki. Azt is kimondták, hogy részletes vallomást nem fog egyikük sem tenni, mert ezt előzetesen becsület szavukkal fogadták meg.

Budapest, márcz. 20. A protestáns egyetemi ifjak ma kijelentették, hogy csatlakoznak a keresztnek az egyetem termeiben való kitűzését követelő keresztény nagybizottsághoz s velük szolidaritást vállalnak.

Szerencsétlenség a fiumei kikötőben.

Budapest, márc. 20. Fiuméből jelentik, hogy az ottani kikötőben ma nagy szerencsétlenség történt. A „Fiume” nevű szállító gőzöst javították uszó dockokról, miközben az egyik dock, mely teli volt munkásokkal, felbillent s a rajta levők a tengerbe zehantak. A vízbeesetteket mind kihordták élve, de többen közülök súlyos zúzódásokat szenvedtek.

Vasuti katasztrófa.

Budapest, márczius 20. Moszkvából jelenti egy távirat: A moszkva-rjezani vasut venevi szárnyvonalán tegnap este kisiklott egy személyvonat. A vonat mozdonya és öt kocszi lezuhant a töltésről. Két vasuti hivatalnok és hat utas megsebesült.

Az orosz diákvargások.

Pétervár, márczius 20. Egyes lapok konstatálják, hogy a mostani diákvargások azért öltöttek oly rendkívüli mérveket, mert nemcsak az előkelő osztály, de maga a nép is a zavargók pártjára állott és a rendőrséget és katonaságot formálisan inzultálta. Ez annál meglepőbb, minthogy a nép eddig mindig segédkezett nyújtott a rendőrségnek hasonló zendülések elnyomásában. Tegnap az az ellenőrizhetetlen hír keringett a városban, hogy Szipjagin belügyminiszter ellen merényletet követtek el.

Kártérítés a hatalmaknak.

New-York, márczius 19. Az Eveningpost-nak jelentik Washingtonból, hogy az Egyesült-Államok azt indítványozták, hogy az összes kártérítéseket egy összegben állapítsák meg, de úgy, hogy azt Kína megtudja fizetni, azután pedig minden hatalmasság állapítsa meg a maga kártérítési követeléseit.

Washington, márczius 19. Itt attól tartanak, hogy a Pekingben folyó kártérítési tárgyalások egyes hatalmasságok követelése miatt megfognak hiúsulni. A pekingi amerikai követ nyugtalanító jelentést küldött. Ugy látszik, hogy a követek nem tudnak megegyezni.

Derouléde párbaja.

Páris, márczius 20. Derouléde azt táviratozza egy itteni lapnak, hogy a párbaj meg nem történtéről szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. A párbajt azért nem vívták meg, mert Buffet kijelentette, hogy védtelenül fog Desouléde pisztolya elé állani, mert mint jó keresztény nem lehet embertársára.

Rigó Jancsi itthon.

Budapest, márczius 20. A hercegné szöktető hírhedt Rigó Jancsi, kinek már már annyiszor költöttek holt hírét, a napokban teljes jó egészségben hazaérkezett falujába Pákozdra, hogy szüleit és atyja-fiait meglátogassa. Rigó Jancsi elment Bicskére és Mányokra is, hol szintén van rokonsága. A jövő héten visszautazik Klárájához, ki Kairóban várakozik reá.

A búrok harcrai.

London, márczius 20. A „Daily Telegraph” jelenti, hogy a fokföldi hollandusok egyik vezető embere, aki különben a fokföldi parlamentnek tagja, Kafhanában ezer német kolonistát toborzott és ezekkel a búrokhoz csatlakozott. A lap megjegyzi, hogy ezek a gyarmatosok angol alattvalók, akiket annak idején az angol kormány telepített oda.

Agitáció a sah ellen.

Pétervár, márczius 20. A külügyminisztériumhoz érkezett hírek szerint perziában ismét nagy agitáció folyik a sah és kormányrendszere ellen. Különösen a papság lázítja a népet. Tebrisben és Teheránban falragaszokon hívják fel a népet ellentállásra azzal, hogy a sah, mióta Európában járt, elhagyta az izlámot és reformokat akar életbe léptetni. Egyes helyen a zavargások komoly jellegű öltöttek és katonaságnak kellett közbelépni.

A pestis terjedése.

Melbourne, márczius 19. Brisbaneban és Perthben több pestis-eset fordult elő.

Fokváros, márczius 19. Ma öt ember betegedett meg pestisben, köztük három európai.

Durban, márczius 19. A Fokvárosból ideérkezett Rostincazio gőzöst vesztegár alá vették, mert egy pestiseset fordult elő rajta.

Fellázadt fegyenczek.

New-York, márczius 20. A lansingi bányában (Kansas államban) 284 ott dolgozó fegyencz fellázadt. Jobb élelmezést követelnek és addig is, míg követeléseiket nem teljesítik, 15 órát fogva tartanak a bányákban. Az öszvéreket leölték és azoknak a husával táplálkoznak.

Dr. Fodor halála.

Budapest, márczius 20. A budapesti orvostudományi egyetem kitűzte a gyászlobogót. Fodor professzor hosszú és kínos betegség után ma éjjel meghalt. Teteme most még a lakásán fekszik, de délután átvizik a Mária-utcai egyetemi élettani intézetbe, mert az egyetemi tanács határozata szerint innen fogják eltemetni pénteken délután 3 órakor.

A letartóztatott bécsi bankár.

Budapest, márczius 20. Vogel Albert bécsi bankárnak ügyében — mint Bécsből táviratban jelenti — ma jelentős fordulat állott be. Báró Rotschild, aki Vogel feleségének távoli rokona, Tanbin örököseinek, akiket Vogel a végrendelet meghamisításával fél millió koronánál többre rugó örök-

ségtől fosztott meg, egyezséget ajánlott föl. Ha Tanbin rokonai ebbe beleegyeznek, lehet, hogy Vogel néhány nap múlva szabadlábra bocsátják.

Tőzsde.

— Esti zárlat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza áprilisre . . .	7.74
„ októberre . . .	7.76
Rozs áprilisre . . .	7.82
„ októberre . . .	6.80
Zab áprilisre . . .	6.48
Tengeri májusra . . .	5.28
„ júliusra . . .	5.40

Amerika egynegyed centtel alacsonyabb, Berlin egy márkával magasabb. Irányzat: igen szilárd.

VEGYES.

Egy De-Wett-tréfa. Nemrégén történt Londonban, hogy egy uri ember a Themse partján sétált és egy utcai rikkanestól néhány pennyért egy boritékot vásárolt, a melyben állítólag De-Wett burparancsnok arcképe volt. A vevő kifizette a kép árát és egy mellékutca felé vette útját. Egyszer csak, a mint kinyitja a boritékot, meglepőten veszi észre, hogy a kép hiányzik belőle. Azzal rögtön visszament az árusítóhoz és elmondta neki az esetet. A körülállók mosolyogva hallgatták az idegen panaszát és kárörvendően néztek rá, mint a kik tudják, hogy az eladó ravasz tréfájának esett áldozatául. A rikkanos fenhéjazóan szólott az idegenhez.

— Mit, talán csak nem akarja velem elhitetni, hogy az az átkozott fickó megint eltűnt? . . .

Nemo kapitány kalandja. Nemo kapitány kalandjait mindenki ismeri, de senki sem hitte, hogy Jules Verne, a francia regényíró az eljövendő valóságról álmodik. Holland amerikai föltaláló annyira bizik tengeralatti hajója szerkezetének tökéletességében, hogy közelebb utra kel rajta Amerikából Angliába. Mr. Holland ötezer kilométert fog tehát a tenger alatt megtenni — ha tudniillik megteszi.

Üsd vissza.

Az inzultált tanító.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A télon nagy láрма támadt a körül a kérdés körül, szabad-e az iskolában a gyerekeket testi fenytéssel illetni. Miközben a felett folyt a vita s hozzászóltak a dologhoz maguk a szülők, a hírlapok s az érdekelt tanítók, olyan hang is emelkedett, a mely kereken kimondta, hogy a gyermek üsse vissza a tanítóját. Üsd vissza! lett ennek az ugyszólván magára maradt felfogásnak jelszava.

Ebben az időben történt, hogy a VII. kerületi községi iskola egyik tanítója megverte tanítványai egyikét. A kis fiu sirva ment haza s elpanaszolta a dolgot atyjának, Boschán József magánhivatalnoknak. Boschán beteg volt s lázas állapotában annyira indulatba hozta kis fiának panasza, hogy felkelt ágyából s dühösen rohant az iskolába. Amint belépett az osztályba, a tanító, Bartalus András, éppen előadást tartott. A felbőszült apa nekiment:

— Maga verte meg a gyermekemet? És még mielőtt csak válaszolhatott volna is a tanító, Boschán teljes erejéből

arezul ütötte s elsietett. Bartalus és az iskolaszolga utána futottak, de nem érték utól.

A tanító panasza folytán az ügy a törvényszék elé került s a határozat, melyet annak tárgyában a kir. ügyészség hozott, arra int, hogy az Üsd vissza! jelszónak e téren való praktizálása nagyon is veszedelmes. A királyi ügyészség ugyanis vádiratában, melyet ma terjesztett a törvényszék elé, Boschánt, az apát hatóság ellen való erőszak vétségével vádolja. Megállapítja pedig ezt a bűncselekményt azért, mert fölfogása szerint a tanító, mikor hivatalát teljesíti, közhivatalnoknak tekintendő. Ha ezt a fölfogást magáévé fogja tenni a törvényszék is, Boschánra meglehetősen szigorú büntetés vár.

A törvényszék vádтанácsa a kérdés fölött e hó 26-án tartandó ülésén fog dönteni.

Elfogott lélekkufár.

— Saját tudósítónktól. —

Bereg- és Zemplénmegyék alsó részeiben fekvő községek hatóságainak már régóta feltűnt, hogy a 17—20 év közötti leányok feltűnő nagy számban fordulnak cselédkönyvért a hatóságokhoz s ha kérdezték tőlük, hol akarnak szolgálatba állni, rendszerint az volt a válasz: Kassán vagy Budapesten. Hogy pedig ennek a cselédkönyv kiállításnak más célja is lehet, arra nem is gondoltak.

A múlt hónapban egy névtelen levelet kapott a tiszaháti járás főszolgabírája. Ebben a levélben részletesen elmondták, hogy az a sok leány, aki cselédkönyvet kért, lélekkufárok kezébe jutott s nagy részük már külföldön van. Meg is nevezte a levélíró a közvetítő ügynököt, aki a leányok elcsábításával foglalkozik. A főszolgabíró átadta ezt a levelet a csendőrségnek nyomozás véget. A csendőrség értesítette a többi csendőrséget is.

E napokban arról értesült a csendőrség, hogy Bényéről két leány készült utazni Pozsonyba s ezeket a leányokat egy Fürst Manó nevű tarezali lakos beszélte rá az utazásra. A csendőrség ettől kezdve állandóan figyelemmel kísérte egy Fürst Manót, mint a két leányt, akik e hó 12-én csakugyan el is utaztak Sátoralja-Ujhelybe, ahol a vasuti állomáson már várta őket Fürst. Sátoralja-Ujhelyből együtt utazott a két leány Fürsttel Kassára, hol már egy Goldschein nevű bremai ember várakozott rájuk és Oderbergig váltott jegyet a leányok részére. A csendőrség itt már tisztában volt a helyzettel s úgy a két leányt: Kádár Erzsébetet és Dety Annát, valamint Goldscheint és Fürstöt letartóztatta.

Megmotozásuk alkalmával Goldschein-nél külföldre szóló utleveleket találtak a leányok részére is kiállítva, valamint egy levelet is, a melyből világosan kitűnt, hogy a két leányt egy Brémai házba akarták vinni. A két leány csak annyit tudott, hogy Németországba akartak menni szolgálatba, hol mint Fürst állította, 30—40 korona havi bért kapnak. Mint a nyomozás során kiderült Fürst és Goldschein eddig már több leányt szállítottak ki külföldre. A két ügynök a járásbírósnak lett átadva, a leányokat azonban szabadon bocsátották.

Angyal és ördög.

— Társadalmi regény. —

(Folytatás.)

Egy darabig maga is elgyönyörködött a családi boldogságban. Eszébe jutott, mikor ő is úgy ült a feleségével és a kis leányá-

val az asztalnál. Azután csakhamar vad indulat szállotta meg.

— Eh! Gyűlölöm a világot! Gyűlölöm benne őket.

Majd türelmetlenkedni kezdett, hogy még mindég nem feküsznek le, nem alszik ki a lámpa s nem csendesül el a hajlék.

Sokáig fennmaradtak s neki addig várakoznia kellett. Attól nem tartott, hogy meglátja valaki, vagy hogy feltűnik az ő leselkedése. Miért is tartott volna, mikor az utcán nem járt egy lélek sem.

Éjjel tizenegy óra felé járt már az idő, amikor a bányászék házában kialudt a lámpa.

— No most még várakozom egy óráig. Addig csak mély álomba merülnek.

A mikor az óra is eltelt, Klopács odament a kapuhoz. Nyitva volt.

— Az sem lenne baj, — gondolta magában, — ha zárva volna. Alacsony a kerítés, ezen megerőltetés nélkül átjuthattam volna.

Az udvaron csendesen haladt az ajtóig. Holdvilágos este volt. Az égen felhőfoslányok között bujkált a holdvilág. Hol fény ömlött a tájra, hol pedig sötétség borult a kis bányavárosra. Az ajtónál megállott.

— Megvárom, — dűnyögte magában, — a míg a holdvilág a mögő a nagyobb felhőfoslány mögő buvik. Mig onnan kikerül, ölemben lesz a gyermek. A komédiának egy félóra múlva nagy örömet szerzek.

— Folyt. köv. —

SZINLAP.

Ma, esütörtökön „C” bérletben, másodszor:

Koldus és királyfi.

Operette 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Edvard, a királyfi — F. Kállai L.
Czinóber báró, miniszterelnök — Sziklai M.
Richard, lovag — Környei B.
Pintye, koldus király — Nagy Gyula.
1-ső) tiszt — Karacs Imre.
2-ik) tiszt — Lendvai Ö.
Fenella, hercegnő — Kiss Irén.
Elmina, huga — Bödi Ella.
Liliom Kató, Pintye testvére — Szigeti L.
Piszt — Perényi M.
Kukoricza) gyermekei — Bárdos Irma.

Holnap, pénteken „A” bérletben ujdonságul először:

Coralie és Társa.

Bohózat 3 felvonásban.

ÉRTESÍTÉS.

Neumann testvéreknél

Debreczen, a Tisza-palotában

Előnyös bevásárlás

folytán a tavaszi idényre feltűnő első árakban kaphatók a legizlesebb hazai gyártmányú férfi-, női- és gyermek czipők, férfi- és fiu kalap ujdonságok, valamint mindenféle

úri divat különlegességek.

Pártoljuk a hazai ipart!!

Uj posztó és gyapjuszövet üzlet.

Van szerencsém a n. 6. közönséget értesíteni, hogy Piacz-utca 24. sz. a., a nagytözsde szomszédságában

gyapjú szövet üzletet

rendeztem be, a hol rendkívül dús raktárban mindenféle férfi és fiu gyermekruhákvaló szövetek

felette jutányos árban

kaphatók. — Főszólam nagy forgalmat csinálni, a legesekélyebb haszon mellett.

Tisztelettel

KLEIN JAKAB.

posztókereskedő.

Debreczen, Piacz-utca 24.

200 öltönymaradék gyapjuszövet a legjutányosabb árban.

Vagongyári alkalmazottak előnyben részesítettek.

Szives tudomásul

Saját termésű, tiszta

természetes ó-borok

Szent-Anna pusztá homoki szőlőtelepünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér.
Rizling	92 "
Vörös asztali, 98-ról	80 "
Vörös kadarka, 98-ról	1.20 "
Asztali siller	70 "
Nagy-Burgundi siller	92 "

Palaczkokért 16 fillér betét.

Hordószámra való vételnél megfelelő árengedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fia ezégnél

Debreczen, Tisza-palota,

valamint

Gerébi Fülöp utódai uraknál.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó.

Önkéntes árverés.

Alul írott közhírré teszem, hogy Debreczenben Kossuth-utca 31. számú házat, mely a debreczeni 3271. tjkvben A. I. s. rend 3515. helyrajzi szám alatt van nevémen bekebelezve és a melynek területe udvar és kerttel 475 □-öl és évi jövedelme 2400 korona — folyó évi **Márczius hó 25-ik napján** délelőtt 10 órakor általam Balogh Géza debreczeni kir. közjegyzőnek Kossuth-utca 9. szám alatti lakásán levő irodájában megtartandó **önkéntes árverésen** eladom, a hova a venni szándékozót meghívom.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Konyhakerti és virág magvak jó osiraképessegűek. Kapható Czeglédy és Polgárnál.

Eladó gyönyörű szép, kitűnő fajvizala kölyök kutya. Csapó u. 47. sz.

Kocsifényező műhelyt nyitottam Hatvan-Csók-utca 6. szám alatt. Elvállalok mindennemű kocsikat fényezés és belső kárpitozás alá. Méltányos árban. Jámor Zsigmond kocsigyártó.

Kitűnő hordós káposzta eladó, nagyobb mennyiségben is. Váray János Mezena utca.

Utczai 3 szobás lakás (3 szoba és mellékhelyiséggel) Darabos-u. 42., kiadó.

Csinosan butorozott szoba Darabos-u. 42., kiadó.

מציור Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására adni, hogy a kézi munka pászka sütődém Széchenyi-utca végén Külső vásártér 3. sz. alatt van. Olcsó árak mellett számítom Kohn Ábrahám.

Tanulónak felvétetik egy 15 éves fiú jó bizonyítványokkal a zongora és hangszer megtanulására. Schmidt S. Udv. hangszergyárosnál.

Emeleti utcza butorozatlan szoba kiadó Burgundia-utca 4. szám alatt.

Egy jó házból való fiú fényképész műterembe tanulónak felvétetik, Németi fényképésznél.

Modern 3 szobás lakás kiadó. Jó ivóviz az udvarban. Csokonai-u. 13. szám.

Eladó a Salótrom-u. 6. számú ház, hatalmasnak jó üzlettel.

Egy adómentes ház olcsóért eladó gáz bevezetve és jövizű kut; jövedelmez 700 ft.

Eladó ház. Homokkert utcán 79. sz. ház, áll négy lakásból, eladó. Évi jövedelme 800 korona.

Tíz házhely a Varga-kertben terjesztésre kiadó, vagy eladó. Salótrom-utca 2. sz.

Luczerna és répamagvak legolcsóbb és legjobb minőségben Deutsch Albert és fia magkereskedésében kaphatók Hatvan-u.

Köhögés ellen Pemeteffi cukorka Borsy cukrázdában kapható; egy doboz 20 fillér.

A vén kertben 60. szám Kar-u. felel, szép fronttal, igen alkalmas ház és szőlő azonnal eladó.

Szőlőskert az újkertben nemes gyümölcsfákkal, lakóházzal és jövizű kuttal olcsón eladó. Czim a kiadóban.

Vérpiros narancs posta csomagként bérmentve ft 1.70., kapható Khon Henriknél Debreczenben.

Maison Steiner új női divatterem Piac-u. 65. (Fik-és-utca sarkán) Elvállalok egyszerű és díszesebb ruhák mérték utáni elkészítését mérsékelt árak mellett.

Hölgyek figyelmebe!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására adni, hogy a kézi munka pászka sütődém Széchenyi-utca végén Külső vásártér 3. sz. alatt van. Olcsó árak mellett számítom Kohn Ábrahám.

Lamarche Albert-féle tüzfiraktárban a Nagymester-utca végén, a helyi vasút lótelepén 7700 tölgy szőlőkaró jutányos árban eladó. Értekezhetni: telefonon ugyanott és Brill Illésnél Mester-utca 6. szám alatt.

Pénzlárosnőnek ki irodai munkákban is jártas szép írással bíró komolyabb hölgy egy helybeli nagykereskedésben alkalmazást talál, ugyanott egy jó házból való fiú tanulónak felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy óvadékképes fiatal ember felvétetik pénzeszedői és ügynöki állásra Schweitzer testvéreknél, Piacz-utca 56.

Eladó nyaraló. Sesta-kertben 679 öli szőlőskert, melynek fele csemege szőlő — ujonnan épült csinos nyaralóval eladó. Értekezhetni: Nyomató-utca 18. szám alatt.

Husvétii ajándék. Művészies kivitelben, élhető arczkép, életnagyságu mellképei 10 koronáért készítek bármely fénykép után. Kiss Gusztáv arczképfestő, Debreczen, Széchenyi-utca 1. I. emelet.

Legjobb kötött harisnyák kötött férfi egészségi harisnya 3 pár 68 kr. kötött színtartó fekete női harisnyák 3 pár 75 kr. Márton Gyula férfi és női divatüzletébe Bika szálloda mellett.

Kaiser Salamon vászon, kézmű és divat részlet üzlete Hatvan utca 2. sz. a. található.

A ki olcsó és mégis lehető legfinomabb szemüveget vagy zwickertakar vegyen Fögel Gyula órák és optikusnál. A legnagyobb szemüveg választék Debreczenben. Olcsó új és használt zsebórák és ékszerek Ocska arany beváltás pénzért Szemüveg javítások vagy üveg betételek azonnal elkészíttetnek. Óra javítás (ha nincs nagyobb törés) 80 kr. Üzlet: Piacz (esetűt Váradi) utca 75. A Corsó (most „Elite“) kávéházzal éppen szemben.

Nyomató- utcán 4. számú ház és a sestakeriben a második járásban 3 nyilas szőlő eladó. Értekezhetni: Egymalom-utca 8. szám.

Katona keztyűk mosása javításal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Vetőgépek alig használt feltűnő olcsón előnyös fizetési feltételek mellett Klein Jakab gépraktárosnál, Piacz-utca 26. Nagy tőzsde udvarán. Ugyanott ócska vasat és mindenféle fémeket legmagasabb napi árban vásároltatnak.

Kiadó raktárhelyiségek.

A központban a Kossuth-utca 6. sz., illetőleg Sas-utca 3-ik számú ház udvarán 3 raktárhelyiség egyenként vagy együttesen 1901. Május hó 1-től kiadó. Értekezhetni: az udvarban a házmesternél, vagy Kaszanyitzky Endre üzletében, Piacz-utca 57. sz.

Gyarmathy János mészáros, Dégenfeld-tér 9. sz. (Csapó-u. sarkán) Hús árak: I. rendű 50 kr. II. r. 42 kr. Egy kg. rostélyos 5 szeletben. Friss és füstölt sertés hús napi tölgy áraknál 4-kkal olcsóbban. Vegyes húsok felvágott allandóan trisz. Virsli és szavaldó drága 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. FŐÜZLET: Bethlen-utca 29. (saját ház). Itt a húsárak: I. r. 43 kr., itt is mindenféle hentes-árak kaphatók. Vendéglősöknek megfelelő árszámítás!

Első debreceni ruggyanta bolygózógár és vésműintézet

Krausz József Kossuth-u. 7. Készít mindenféle bolygózóket gyorsan pontosan és olcsón I felszerelt bolygózó 2 kor.

כשר של פסח
A közelgő

izr. husvétünnepekre

üveg-, porcellán-, zománczozott edényeket és mindenféle evőeszközöket ajánl

KASZANYITZKY ENDRE

Debreczen, Piacz-utca 57. szám.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesíttetnek.

Friss termésű magvak.

A vetési időnyre ajánlom mindennemű mezőgazdasági, konyhakerti- és virágmagvait a legjobb termelőktől.

58 év óta fennálló magkereskedésem — mely mindenkor derekasán megállotta helyét s mindenkor sikerült a sok nagyhangu reklam között is megtartani nagyszámu és elkelő vevőkörét — dusan el van látva a legjobb magvakkal, melyeket a legmérsékeltébb árban bocsájtok a vevőközönség rendelkezésére.

Eredeti francia- és magyar luczerna, remek erdélyi löhere, a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás által arankamentos-ségre és csiraképessegre megvizsgálva és leolmozva.

Valódi Quedlinburgi répamagvak

magas csiraképesseggel s fajtisza minőségben, mint OBERNDORFI SÁRGA, — VERES ÓRIÁS MAMMUTH, — ÓRIÁS SÁRGA OLAJBÓGYÓ, — SÁRGA ECKENDORFI és FRANCZIA HIZLALÓ CZUKORRÉPA.

KONYHAKERTI MAGVAK nagy választékban. VALÓDI ERFURTI VIRÁGMAGVAK a legjobb minőségben kaphatók

KONTSEK GÉZA előbb **GASZNER KÁROLY** magkereskedésében — Debreczen, Kossuth-utca.